

SZEGEDI NÉPLAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART SZEGEDI LAPJA

II. évfolyam, 46. szám

Ára: 50 fillér

Vasárnap, 1957. február 24.

Válságjelek az olasz kormány-többségben

Munkástanácsstagok megbeszélése a Szegedi Néplap szerkesztőségében

A Szovjet Hadsereg Napjának szegedi ünnepségeiről

Egészségügyi órjárt három közétkezéti konyhában

Ifjú szivekben (Regényrészlet)

Egy nagymúltú szövetkezet ünnepelt

Ötven éve dolgozik az Első Szegedi Cipő- és Csizmakészítő Termelőszövetkezet

Fennállásának 50. évfordulóját ünnepelte szombaton az Első Szegedi Cipő- és Csizmakészítő Termelőszövetkezet. Az ünnepélyes mérlegzáró közgyűlésen, az újszegedi Liget-vendéglőben Losonc Lukács elvtárs, az elnök emlékeztetett vissza a szövetkezet múltjára.

Hét kisiparos kezdeményezése

1907-ben hét szegedi cipész kisiparos elhatározta, hogy szövetkezetet alakít. A város akkori vezetői támogatást ígértek, s oda adták a Római körút 21 alatt levő üres telket a leendő szövetkezetnek olyan kikötéssel, hogy az ott felépülő gyár legalább 100 embert foglalkoztasson 30 évig.

1908-1909-ben épült fel a szövetkezet. A munkatermeken kívül 1-2 szobás lakásokat építettek a dolgozók részére, ezenkívül a nőtlen dolgozóknak segéd-otthont. Ekkor már 30 taggal dolgoztak. 1914-ben bővítették a szövetkezetet, egyemeletes gyárpépületet építettek. Igen szép termelési eredményt értek el: 600 pár cipő, csizma volt a napi termelés. 1921-ben emeletet húztak az épületre és 400 főt foglalkoztattak. Ezidőben 20 dolgozó készítette a híres szegedi papucsot, és üzletet nyitottak a Belvárosban.

A nagytőke beleszólt

1924-ben megalakult az Ipar-

sok Országos Központi Hitel Szövetkezet, az IOKSZ. Ettől kezdve ez a szerv irányította a Szegedi Cipő- és Csizmakészítő Termelőszövetkezetet. Az IOKSZ is tagja lett a szövetkezetnek anynyi részjeggyel rendelkezett, min, maga a tagság. Kivette az irányítást a vezetők kezéből tönkre is tették a nagyhírű szövetkezetet. 550 ezer pengő értékű vagyontukat Szűcs Emil budapesti nagykereskedő kezére játszották át. 1933. december 23-án — karácsonyi ajándékként — közölték a tagsággal, hogy eladták a szövetkezetet. A tagok sokat harcoltak szövetkezetükért, harcuk eredménye az lett: az épületet meghagyták tulajdonukban. De nem volt ebben sok köszönet, az új tulajdonos nem engedte be őket a gyár területére, újra kellett kezdeni mindent...

Nyolc éve újakezdték

Es újra kezdték. 1949-ben a szövetkezet vagyona 300 ezer forint. 1950-ben valamennyi cipőkészítő szövetkezet beolvadt a nagyhírű „Első Szegedi Cipő- és Csizmakészítő Termelőszövetkezet”-be. Jelenleg 7 millió forint a vagyona, és 300 tagja van.

Es tegnap ünnepeltek a szövetkezeti tagok. Ünnepelezték nagymúltú szövetkezetüket, és szép eredményeiket. A tagok között 600 ezer forintot osztottak

CSAK HIVATALOS ÜGYBEN

(Liebmann Béla felvétele)

szoktunk megfordulni a fértékén szereplő épületben, amelyet minden szegedi általában „Zsótérház” néven ismer. Ebben a Széchenyi téri nagymúltú épületben jelenleg a Szegedi Járási Tanács hivatali helyiségei találhatók meg. E falak között azonban történelmi jelentőségű események zajlottak le, mintegy száz esztendővel ezelőtt. Mi volt ez az esemény, — ezt kérdezzük várostörténeti képpályázatunk keretében olvasóinktól. Aki megírja, jutalomban részesül, illetve a helyes megfejtők között két színházjegyet sorsolunk ki.

szét jutalomként. Es külön ünnepelték a szövetkezet 3 legidősebb tagját, Losonc Lukácsot, Radulov Jánost és Űkrös Erzsébetet. A három legrégebb tag egy-egy havi fizetését kapta jutalmul. A közgyűlés után ünnepi vacsorán vettek részt a dolgozók, s jó hangulatban sokáig maradtak együtt,

Bíróságaink a szocialista törvényesség szolgálatában

Február 15-én és 16-án Nezvál Ferenc, az Igazságügyminisztérium kormány megbízottja az ország összes bírósági elnökök bevonásával országos értekezletet tartott. Ezen a többi között a bíróság legfontosabb feladatait jelölte meg, hogy feltétlenül biztosítsa a szocialista törvényesség hiánytalan betartását, ami a proletárdiktatúra elnyomó funkciójának előtérbe lépése mellett is elengedhetetlen eleme a munkásparasz hatalom megszilárdításának.

Az utóbbi években sok szó esett hazánkban a szocialista törvényességről. Nem ok nélkül beszélünk sokat erről a kérdésről, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy az elmúlt években ez a törvényesség sok csorbát szenvedett. Itt pár vonásban csak arra akarok rámutatni, hogy milyen szerep jut bíróságainknak a szocialista törvényesség szolgálatában.

A bíróságról mindenkinek tudnia kell, hogy az államhatalom erőszakszervezete. Tudnia kell azt is mindenkinek, hogy a bíróságok mindenkor osztálybíróságok voltak. Minden társadalmi formában az uralkodó osztály érdekeit szolgálták, és a célkitűzéseit valósították meg. Ugyanez a helyzet most a proletárdiktatúrában is.

Nagy tévedésben van azonban az, aki azt hiszi, hogy ebből a megállapításból azt a következtetést lehet levonni, hogy a bíróságok előtti eljárásokban, perekben, büntetőügyekben csak az uralkodó osztályok érvényesíthetik jogukat és igazságukat. A szocialista törvényesség igazi és vezető tényezői által vallott és gyakorlati értelemezése nem lehet más, mint amit itt is igyekszem egy pár gondolatban lerögzíteni.

A szocialista törvényesség jogegyenlőséget jelent a törvény előtt és a bírósági gyakorlatban. Ezt pedig csak egyféleképpen lehet értelmezni.

Egy polgári perben nem lehet pervezteses valaki csak azért, mert osztályellenség, vagy osztályidegen. Viszont, nem lehet pernyertes az uralkodó osztály tagja csak azért, mert az uralkodó osztályhoz tartozik. Igazságot és jogot kell szolgáltatnia a bíróságnak az érvényes törvények és egyéb jogszabályok alkalmazásával mindenkinek, aki a bíróságokhoz fordul keresettel, vagy panasszal. Ezt a szocialista törvényesség igazi értelemezése feltétlenül megköveteli.

Mi a helyzet a büntetőügyekben? Alkotmá-

nyunk lerögzíti: „A Magyar Népköztársaság bíróságai büntetik a dolgozó nép ellenségeit, védik és biztosítják a népi demokrácia állam, gazdasági és társadalmi rendjét, intézményeit, a dolgozók jogait, nevelik a dolgozókat a szocialista társadalmi együttélés szabályainak megtartására”.

Ez a törvényes rendelkezés előírja bíróságainknak, hogy büntessék a dolgozó nép ellenségeit. Nézzük meg most azt, hogy ebből a szempontból nézve kit kell a dolgozó nép ellenségeinek tekinteni. Nagy tévedés lenne azt feltételezni, és olyan értelmezést adni ennek a rendelkezésnek, hogy csak az uralkodó osztály ellenségeinek, az osztályellenségnek tagjait kell büntetni, ha megsértik a fennálló törvényeket. Elengedőleg, mindenképp büntetni kell, aki megsértette a törvényt, legyen az bárki, tehát az uralkodó osztály tagja is. Ez egész természetes, mert hiszen azzal a tényével, hogy megsértette a szocialista törvényeket, ellenséges cselekedetet követett el.

Természetesen az megint más kérdés, hogy milyen súlyú legyen a büntetés. Ebből a szempontból igen szorgosan, és nagy lelkiismeretességgel kutatnia kell a bíróságnak azt, hogy milyen fokú veszélyt jelent társadalmunkra nézve a bűncselekmény, és milyen fokú veszélyt jelent erre a társadalomra a terhelt személye. Ezt egyenként és esetenként külön-külön kell elbírálni. Legyen ez a büntetés megtorlás, ha erre szükség van, és ha a megsértett társadalom érdekei ezt úgy kívánják. Legyen azonban nevelő jellegű ez a büntetés, ha csak erre van szükség a megsértett társadalmi rend érdekében. Általában olyan legyen az ítélet, hogy az az irányadó közvélemény megelégedését váltsa ki. Azzal a meggyőződéssel menjenek el a tárgyalóteremből az érdekelték, és az érdeklődők, hogy ezzel az ítélettel, ami éppen elhangzott, a bíróság az igazságot és a szocialista törvényességet szolgálta.

Nem szabad azonban senkit sem megbüntetni, ha a bírósági tárgyalás során nem nyer kétségtelenül bebizonyítást, hogy a vádlott elkövette azt a cselekményt, amivel megvádolták. Ha bíróságaink az általam kifejtetteket mindig szem előtt tartják, akkor szolgálják igazán a szocialista törvényességet és akkor lesz ítélezésük a proletárdiktatúra célkitűzéseinek hathatós eszköze.

KISS DEZSŐ

Milyen lesz az újjászervezett úttörőmozgalom?

Közel 30 pedagógus gyűlt össze pénteken délután a Szegedi Úttörő Ház könyvtárszobájában. Ez volt az első alkalom az októberi események óta, hogy a város úttörővezetői találkozottak. A megbeszélés, melyet Papp-Lukács Terézia, a megyei úttörőtíkárt vezetett, igen lelkes hangulatban folyt le. Szinte valamennyi résztvevő hozzászólt a vitához, amelyben

egészen új típusú úttörőmozgalom képe vázolódott fel.

Az újjászervezett úttörőmozgalom feltételül önkéntes mozgalom lesz.

Háromhónapi próbaidő után kerül az úttörőjelölt, a megfelelő próbák letétele után, a csapatba.

Az úttörőpróbák ügyességi, bátorsági próbák lesznek, amelyeknek sikeres letételéhez szükség lesz a kis úttörőjelölt egész emberségére.

A próbák után a kis úttörőcsapattag lesz, valamelyik őrbe kerül be.

Az ős idősebb fiú, vagy lány vezetése alatt áll. A kialakuló gyerekközösség törvényei, szokásai, érdekei célt adnak a gyerekeknek, hozzászoktatják a közösségi élet törvényéhez, az áldozatvállaláshoz, a közös ügy védelméhez. Az őrök között a csapatban akadályversenyeken, táborozásokon versengés indul meg,

Feladataikat és az új alapszabályt beszélték meg a szegedi csapatvezető pedagógusok

Regős, ezermester, vízi, híradós, szakács stb. őrök fejlődhetnek ki aszerint, hogy mihez van kedve a kis kollektívának, milyen »szakágon« akarja tudását fejleszteni. Ezekben

a szakágakban való jártasságot ismét próbák letételével igazolják

az úttörők. A sikeres próbák letétele után viselhetik az első-, második- vagy harmadfokú próbajelvényt.

Már az idei nyáron bevezetik az úttörőéletben a csapatáborozást.

Egy-két hétig az úttörőcsapat külön kis kollektívaként éli az életét egy idősebb, tapasztalt pedagógus vezető irányításával. Ezekben a csapatáborozásokon a vezető a gyerek romantikus vágyainak megfelelő életrendet szab meg.

Az értekezleten résztvevő pedagógusok

nagy örömmel és lelkesedéssel tárgyalták meg az új úttörő-alapszabályt,

amely ennek az új stílusú úttörőéletnek keretét ad.

Az alapszabály egyik jelentős változása, hogy

az úttörőcsapatokat szervező testület hozza létre,

amely felelősséget vállal az úttörőcsapat anyagi, erkölcsi munkájáért. A szervező testületben az iskola pedagógusai és a társadalmi szervezetek képviselői vesznek részt. Másik új vonás az alapszabályzatban, hogy

területi csapatok is alakulhatnak,

ha arra lehetőség van. Így fog megalakulni a közeljövőben az Úttörő Ház mellett is egy-egy úttörőcsapat, egy fiú és egy leánycsapat.

Ebben a tanévben még csak jelöltjei lesznek az új úttörőcsapatoknak.

A nyári kirándulásokon és csapatáborokon teszik majd le a jelöltek az első tagvató próbákat. A következő tanévben már próbázott, a többi gyerek előtt nagy tekintélyű úttörők fogják a gyerekeket a csapatokba szervezni. A megváltozott úttörőmozgalom az önkéntesség, s az úttörőmozgalomnak a tekintélyt biztosító próbázási rendszer, a csapatvezető pedagógusok lelkes, hazzáértó, szeretettel teli munkája nyomán a magyar fiatalság kedves és megbecsült mozgalma lesz,